

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

pokrajinske uprave za Slovenijo.

Vsebina: Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“. — Ukaz, s katerim se pozivlje na šesttedenske vaje potrebno število rezervnih častnikov in obveznikov-odslužencev od leta 1918 do danes kakor tudi potrebno število živine in priprege. — Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo: Razglas o ustanovitvi komisariatov železniške policije v Dravogradu in v Gornji Radgoni. Razglas o izdajanju potnih listov in pomorskih knjižic za vojaške obveznike. Razglas glede potnih listov za Kanado. Razglas glede gradnje industrijske železnice ljubljansko-jesenjske proge do tvornice »Združenih papirnic Vevče, Medvode in Goričane«. Razglas, da mora imeti vsak tuji državljani, ki biva v naši državi, potni list, izdan po državi, kateri pripada. — Razglas delegacije ministrstva financ v Ljubljani o novi uredbi davka na poslovni promet. — Razglasi raznih drugih uradov in oblastev.

Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvatov i Slovenaca“.

Številka 238 z dne 24. oktobra 1921.:

Ukaz ministrskega sveta z dne 18. oktobra 1921., s katerim se potrjuje izvolitev dr. Ljudevita Periča, odvetnika v Ljubljani, za župana mestne občine ljubljanske.

Ukaz ministrskega sveta z dne 10. oktobra 1921., s katerim se profesor Alfonz Paulin, ravnatelj botaničnega vrta ljubljanske univerze, postavlja za ravnatelja v V. činovnem razredu.

Ukaz ministrskega sveta z dne 10. oktobra 1921., s katerim se na tehnični fakulteti v Ljubljani Aleksander Nikolajevič Mitinskij postavlja za kontraktualnega rednega profesorja za rudarsko in plavžarsko mehaniko.

Zakoni in kraljevske uredbe.

320.

V imenu Njegovega Veličanstva

Aleksandra,

po milosti božji in narodni volji
kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev,
in na podstavi pooblastila (člen 59. ustave)
odreja

ministrski svet kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na predlog ministra za vojno in mornarico in na podstavi členov 84. in 85. zakona o ustroju vojske,

da je takoj pozvati na šesttedenske vaje potrebno število rezervnih častnikov in obveznikov-odslužencev od leta 1918. do danes kakor tudi potrebno število živine in priprege.

Minister za vojno in mornarico naj izvrši ta ukaz.

V Beogradu, dne 24. oktobra 1921.;

F. Dj. br. 56.407.

Namestnik predsednika ministrskega sveta,
minister priprave za ustavotvorno skupščino in izenačitev zakonov:

M. N. Trifković, s. r.

(Podpisi vseh ostalih ministrov.)

Minister za vojno in mornarico,
častni adjutant Nj. Vel. kralja:
general Mil. Zečević s. r.

* Ta ukaz je razglašen v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvatov i Slovenaca« št. 239A, izdanih dne 25. oktobra 1921.

Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo.

Št. 10.551/IV.

Razglas.

Z odlokom ministra za notranje zadeve z dne 7. julija 1921., J. B. št. 20.094, sta se v Dravogradu in v Gornji Radgoni ustanovila komisariata železniške policije, ki sta v službenem oziru podrejena obmejnemu komisariatu železniške policije v Mariboru.

V Ljubljani, dne 20. oktobra 1921.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za notranje zadeve.

Pokrajinski namestnik:

Iv. Hribar s. r.

Št. 8009/21.

Razglas o izdajanju potnih listov in pomorskih knjižic za vojaške obveznike.

Gospod minister za vojno in mornarico je izvolil z odlokom F. Dj. br. 6398 z dne 22. februarja (odnosno z dne 11. marca) 1921. izdati nastopno navodilo:

«V zvezi z odredbo F. Dj. br. 48.212 z dne 7. decembra 1920. («Službeni Vojni List» za to leto str. 97) predpisujem nastopno

Navodilo

o izdajanju dovolil za potovanje na morju, odnosno izdajanju pomorskih knjižic mornarjem po poklicu, ki so obvezniki narodne vojske in poslednje odbrane, in mladeničem mornarjem pod 18 leti življenja.

Mornarjem po poklicu, ki so vojaški obvezniki naše vojske, se smejo izdajati v času redovnega stanja naše vojske dovolila za potovanje na morju in potne pomorske knjižice, in sicer:

1.) Popisanim vojaškim obveznikom poslednje odbrane od dovršenega 18. do dovršenega 21. leta starosti se smejo izdajati dovolila:

a) za potovanje na nacionalnih ladjah obalne plovitve in

b) za potovanje na nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve za čas od enega do treh let. Dovolila se jim izdajajo z ozirom na dobo njih starosti tako, da jim poteče dovolilo najmanj dva meseca pred dnem, ko se začne rekrutirati njih vrstniki, računaje, da se prične nabor vsako leto dne 1. julija; na vsakem dovolilu pa je treba označiti, da mora prosilec sam paziti na to, kdaj poteče dovolilo, ne čakaje, da bi bil o tem posebe obveščen.

Vsi mladeniči, ki dobe na ta način dovolilo, se morajo po povratku v domovino javiti svojim pristojnim občinskim oblastvom, pri katerih so uvrščeni v naborne seznamke, da se vodi evidenca o tem.

2.) Obveznikom I. poziva narodne vojske, ki so potrjeni, pa še niso odslužili svojega roka v kadru, se ne smejo izdajati dovolila za potovanje na morju, razen če je dotični obveznik oproščen službe v kadru v zmislu člena 8. pod v) zakona o ustroju vojske, odnosno če mu je služba v kadru odložena v zmislu člena 9. zakona o ustroju vojske, ali če ga je naborna komisija spoznala za začasno nesposobnega v zmislu člena 8. pod g) istega zakona.

Obvezniku, ki je oproščen službe v kadru v zmislu člena 8. pod v) zakona o ustroju vojske, se sme izdati dovolilo za potovanje na morju in pomorska knjižica za potovanje na nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve in za potovanje na nacionalnih ladjah obalne plovitve za neomejen čas.

Obvezniku, ki mu je služba v kadru odložena v zmislu člena 9. zakona o ustroju vojske, se sme izdati dovolilo za potovanje na morju in pomorska knjižica za potovanje na nacionalnih ladjah obalne plovitve in za potovanje na nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve do najmanj dveh mesecev, preden mora vstopiti v kader, da v njem odsluži svoj rok.

Začasno nesposobnim obveznikom mornarjem po poklicu se sme izdati dovolilo za potovanje na morju in pomorska knjižica za potovanje na nacionalnih ladjah obalne plovitve in za potovanje na nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve, in sicer do enega leta; oni pa, ki potujejo v tuje države, se morajo po povratku v domovino javiti na vnovičen pregled, vsako leto ob naboru svoji polkovni okrožni komandi do dovršenega 24. leta starosti ali do usposobljenosti. Onim, ki so začasno nesposobni tudi po dovršenem 24. letu starosti, se smejo izdajati dovolila za potovanje na morju najdalje do dovršenega 31. leta starosti teh obveznikov; po tem času pa se morajo obvezniki zopet javiti svoji polkovni okrožni komandi zaradi pregleda.

V istem zmislu se morajo javiti pri svoji polkovni okrožni komandi tudi začasno nesposobni obvezniki, ki plovejo na nacionalnih in tujih ladjah obalne plovitve.

3.) Onim mornarjem po poklicu, ki so obvezniki I. poziva narodne vojske ter so že odslužili službo v kadru, se smejo izdajati dovolila za potovanje na morju in pomorske knjižice, in sicer:

a) za potovanje na nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve najdalje do enega leta in

b) za potovanje na nacionalnih ladjah obalne plovitve do enega leta.

4.) Onim mornarjem po poklicu, ki so obvezniki II. in III. poziva narodne vojske, in onim mornarjem po poklicu, ki so obvezniki poslednje odbrane, a so dovršili 45. leto starosti, se smejo izdajati dovolila za potovanje na morju na nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve in na nacionalnih ladjah obalne plovitve na neomejen čas.

Najsi se obvezniki mornarji po poklicu ne pozivljejo na vaje, kolikor to ne zahteva interes države, se morajo vendarle tudi, dokler traja dovolilo za potovanje, takoj odzvati eventualnemu pozivu pod zastavo.

Ob mobilnem in vojnem stanju vojske se ne smejo izdajati dovolila za potovanje na morju.

5.) Obvezniki dijaki-navtiki, ki imajo izpričevalo, da so dovršili državno pomorsko akademijo ali navtično šolo, ki pa niso dovršili tudi potrebnega časa plovitve z ladjami, ki je pogoj za pravico do izpita za častnike trgovske mornarice, se do konca 24. leta starosti ne pozivljejo na odslužitev svojega roka v kadru, da se jim na ta način daje možnost dovršiti svojo pomorsko izobrazbo; takim obveznikom se izdajajo na njih prošnje in predložena potrebna izpričevala potna dovolila za potovanje na nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev ima te pomorske, odnosno navtične akademije:

a) kr. pomorsko akademijo in navtično šolo v Bakru;

b) kr. pomorsko akademijo in navtično šolo v Dubrovniku;

c) kr. pomorsko akademijo in navtično šolo v Kotoru.

6.) Mladeničem od dovršenega 14. do dovršenega 18. leta, ki so se posvetili pomorskemu poklicu, se ne smejo izdajati politična dovolila za potovanje na nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve. Tem mladenci se smejo izdajati samo politična dovolila za potovanje na nacionalnih ladjah obalne plovitve. Mladeničem pod 14 leti življenja se smejo izdajati dovolila za potovanje na nacionalnih ladjah obalne plovitve in nacionalnih in tujih ladjah dolge plovitve.

7.) Vsi mornarji po poklicu, navedeni v točkah 1., 2., 3., 4. in 5., ki so obvezniki narodne vojske, odnosno poslednje odbrane, se morajo, ako so na potovanju v tuji državi, pa zvedo, da je domovina v mobilnem ali vojnem stanju, takoj javiti pri najbližjem konzulatu ali poslaništvu naše države, odnosno ako take ni v bližini onega kraja, kjer se bavijo, pri konzulatu ali poslaništvu one tuje države, ki zastopa interese naše kraljevine. Oni, ki plovejo v državnih vodah, se morajo v gorenjem primeru javiti pri svoji polkovni okrožni komandi. Kdor ne postopa tako, se smatra za vojnega begunca.

Postopek

pri izdajanju potnih dovolil, odnosno pomorskih knjižic,

je ta-le:

8.) Polkovne okrožne komande izdajajo obveznikom poslednje odbrane od dovršenega 18. do dovršenega 21. leta v svojem območju, označenem v točki 1. te naredbe, potrdilo po obrazcu 1.

Ta potrdila se izdajajo samo na pismene prošnje obveznikov, opremljene s predpisano takso.

9.) Ko izda polkovna okrožna komanda prošilcu to potrdilo, mu naroči, naj se s pismeno prošnjo obrne do političnega oblastva I. stopnje in naj zaprosi, da mu to izda «politično dovolilo za potovanje na morju». Taki prošnji mora prošilec priložiti razen potrdila polkovne okrožne komande tudi

a) krstni list;

b) izpričevalo občine, s katerim ta potrjuje, da je prošilec njen pripadnik in da glede občine ni zaprek za izdajo političnega dovolila za potovanje na morju;

c) zdravniško izpričevalo, da je prošilec zdrav.

Politično oblastvo I. stopnje izda prošilcu politično dovolilo za potovanje na morju po obrazcu 2.

10.) Obveznikom, ki so odslužili svoj rok v kadru, izda politično oblastvo I. stopnje na pismeno prošnjo politično dovolilo za potovanje na morju na podstavi vojaške listine, obveznikom, ki niso odslužili svojega roka v kadru, pa na podstavi potrdila naborne komisije ali polkovne okrožne komande o njih začasni nesposobnosti, in sicer v obeh primerih po obrazcu 2.

Prošnji morajo biti priložene iste listine, ki so omenjene pod a), b) in c).

11.) Ko dobi obveznik-mornar po poklicu politično dovolilo za potovanje na morju, se mora prijaviti luškemu uradu, ki mu izda pomorsko knjižico. Luški urad pa mora o vsakem obvezniku, kateremu je izdal pomorsko knjižico, poslati pristojni polkovni okrožni komandi «izkaz» po obrazcu 3., da more polkovna okrožna komanda na podstavi tega «izkaza» voditi evidenco o teh zaveznikih.

12.) Ako obveznik izpremeni ladjo, mora to naznaniti svojemu luškemu uradu, ki o tem obvesti tudi pristojno polkovno okrožno komando z novim «izkazom» (obrazec 3.), da se pri polkovni okrožni komandi vpiše izprememba.

13.) Ako izpremeni obveznik ladje v vodah tuje države, mora to na primeren način naznaniti našemu konzulatu, ako pa tega ni, onemu konzulatu tuje države, ki zastopa interese naše kraljevine, s tem, da v tem naznanilu označi izpremembo oni polkovni okrožni komandi, ki ga vodi po seznamu, in navede oni luški urad, kateremu je treba vročiti to naznanilo.

14.) Ko dobi luški urad tako naznanilo, sestavi po podatkih v njem «izkaz» po obrazcu 3. ter ga pošlje pristojni polkovni okrožni komandi.

15.) Mladenci od dovršenega 14. do dovršenega 18. leta, ki so se posvetili mornarskemu poklicu, morajo pismeno naprositi politično oblastvo I. stopnje za izdajo «političnega dovolila za potovanje na morju».

Prošnji morajo priložiti:

a) krstni list;

b) izpričevalo občine, s katerim ta potrjuje, da je prošilec njen pripadnik in da glede občine ni za-

prek za izdajo političnega dovolila za potovanje na morju;

c) zdravniško izpričevalo, da je zdrav;

č) očetovo ali varuhovo dovolilo za potovanje na morju, potrjeno po oblastvu.

16.) Politično oblastvo I. stopnje izda prošilcu politično dovolilo za potovanje na morju v zmislu točke 6. te naredbe.

17.) Mladeničem do dovršenega 14. leta, ki se posvečajo pomorskemu poklicu, izdaja politično oblastvo I. stopnje politična dovolila za potovanje na morju v zmislu točke 6. te odredbe. Prošnji morajo prilagati listine, ki so predpisane za mladenci od dovršenega 14. leta do dovršenega 18. leta starosti.

18.) Luški urad izdaja pomorske knjižice mladenci do dovršenega 18. leta na temelju političnih dovolil za potovanje na morju.

19.) Oni, ki niso mornarji po poklicu, a žele oditi v inozemstvo, vlagajo prošnje za potni list prav tako, kakor je predpisano za mornarje po poklicu, t. j. vlagajo jih pri oblastvih prve stopnje z zgoraj označenimi prilogi ter si šele potem po teh oblastvih nabavijo od polkovnih okrožnih komand tudi podatke, označene v odredbi F. Dj. br. 48.212, ako jim oblastva I. stopnje dovolijo odhod.

Mladeničem pod 18. leti starosti, ki niso mornarji, se načelno ne dovoljuje odhod v inozemstvo kot še nedoraslim, razen če odhajajo z roditelji (če odhaja vsa rodbina), ali če odhajajo zaradi šolanja v evropske države. Potrebo za odhod teh mladencev presoja pokrajinske uprave, odnosno ministrstvo za notranje zadeve.

V Ljubljani, dne 3. oktobra 1921.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za notranje zadeve.

Po naročilu pokrajinskega namestnika:

Kremenšek s. r.

Št. 29.185.

Razglas.

Izza dne 1. septembra 1921. zahtevajo kanadska oblastva od vseh oseb, ki prihajajo v Kanado, na potnih listih vizum britanskega konzula vseh onih držav, preko katerih stranka potuje, preden pride v Kanado.

To se razglasa v skladu z razpisa ministrstva za notranje zadeve št. J. B. 30.540 z dne 20. septembra 1921.

V Ljubljani, dne 19. oktobra 1921.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za notranje zadeve.

Po naročilu pokrajinskega namestnika:

Kremenšek s. r.

Št. 27.281.

Razglas.

Ministrstvo za promet je z odlokom št. 26.162 z dne 6. avgusta 1921. v načelu odobrilo gradbo industrijske železnice od km 29.2/3 ljubljansko-jeseniške proge do tvornice «Združenih papirnic Vevče, Medvode in Goričane». Zaradi nadaljnjega postopanja odredjam politični obhod na dan 14. novembra 1921. zjutraj. Komisija se sestane na kolodvoru v Medvodah po prihodu prvega osebnega vlaka iz Ljubljane.

Obenem se pri političnem obhodu izvrše poizvedbe za razlastitev (§§ 14. in 15. zakona z dne 18. februarja 1878., drž. zak. št. 30) in razprava o ognjevarnih napravah (§ 26. ministrske naredbe z dne 25. januarja 1879., drž. zak. št. 19).

Projekt je pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani interesentom na vpogled.

V Ljubljani, dne 20. oktobra 1921.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za notranje zadeve.

Po naročilu pokrajinskega namestnika:

Kremenšek s. r.

Št. 29.184/21.

Razglas.

V skladu z razpisa ministrstva za notranje zadeve z dne 28. septembra 1921., J. B. br. 13.597, se razglasa:

Vsak tuji državljan, ki biva v naši državi, mora imeti reden, veljaven potni list, izdan po državi, kateri pripada.

Tuji državljan, ki še nimajo potnega lista, si ga morajo priskrbeti do konca tega leta (do dne 31. decembra 1921.). Po tem roku se bo z vsakim tujcem,

ki se ne bi mogel izkazati z veljavnim potnim listom, postopalo po zakonu, t. j. eventualno z izgonom.

Osebam, ki imajo pravico opcije za našo državo, a do sedaj še niso optirale, ali pa so sicer optirale, a še niso bile sprejete v našo državljsko zvezo, izdajajo politična oblastva (okrajna glavarstva, v Ljubljani in Mariboru policija) potrdila za bivanje do poteka opcijskega roka.

Te odredbe ne veljajo za ruske begunce v naši državi.

V Ljubljani, dne 20. oktobra 1921.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za notranje zadeve.

Po naročilu pokrajinskega namestnika:

Kremenšek s. r.

Razglasi delegacije ministrstva financ v Ljubljani.

Št. A I 2715/7 ex 1921.

Razglas o novi uredbi davka na poslovni promet.

Ministrstvo za finance (generalna direkcija neposrednih davkov) je z razpisom z dne 30. septembra 1921., št. 39.169, izdalo za pravilno izvrševanje uredbe o davku na poslovni promet z dne 27. junija 1921. (Ur. l. št. 289) in pravilnika za izvrševanje te uredbe (Ur. l. št. 290) nastopna navodila:

Kolikor se nanaša uredba na prevalitev davka na poslovni promet, zaračunavanje v kupno ceno in izločitev državnih in samoupravnih trošarinskih davščin iz davčne osnove, naj se izvršujejo določila tako-le:

Državne in samoupravne trošarinske davščine se plačujejo za posamezne predmete le enkrat, in sicer ali pri producentu ali pa kadar pridejo v področje kakega samoupravnega telesa — vendar v obeh primerih, preden pride stvar v promet; temu primerno se te davščine tudi odobre, odnosno izločijo iz odmerne osnove samo enkrat, in sicer pri onem davčnem zavezancu, ki je trošarino neposredno plačal in prejel priznanico o plačilu. Nadaljnja prevalitev trošarinskih davščin se vrši kakor prevalitev davka, to je, da se vkalkulirajo v ceno kakor vsi ostali slični stroški (carina, luksusna taksa, pridobnina itd.); zaradi tega morajo vsi prodajalci takih stvari v svojo knjigo opravljenega prometa vpisovati kosmato izkupilo; istotako morajo postopati tudi oni davčni zavezanci, ki so neposredno plačali trošarino in prejeli priznanico o plačilu.

Davčni zavezanci, ki vodijo knjigo po obrazcih A in a) in imajo priznanice o neposredno plačani trošarini, odbijajo trošarino s trošarinskimi dokladami v trimesečnem obračunu v natisnjenih razpredelkih.

Vpoštevati je priznanice, ki so bile izdane izza dne 1. oktobra 1921.; priznanice za preteklo trimesečje pa se ne smejo prenašati v prihodnje trimesečje; tudi zanje velja določilo zadnjega odstavka člena 11. uredbe. — Izjemoma se vpoštevajo priznanice o plačanih trošarinskih davščinah, ki so bile izdane izza dne 1. julija 1921., torej tri mesece, preden se je uveljavila uredba, pri producentih, ker se smatra ta rok za popolnoma zadosten, da izroče producenti prometu svoje proizvode, napravljene, preden se je uveljavila uredba o davku na poslovni promet.

Ako je davčni zavezanec pavšalno obdačen, sme po preteku davčnega leta s posebno vlogo predložiti take priznanice pristojnemu davčnemu oblastvu in zahtevati, da se plačana vsota pri odmeri davka za prihodnje davčno leto odšteje od vsote, ki je ugotovi kot osnovo za odmero pavšala. Pri slučajno opravljenem prometu se smejo priznanice, kolikor so dejansko v zvezi s tem prometom, predložiti obenem s prijavo b); davčna oblastva pa so jih zavezana vpoštevati pri odmeri davka, t. j. odmerne osnove znižati za znesek, naveden v priznanici.

Vsaka zloraba trošarinskih priznanic se kaznuje po členu 12., odstavku 2., uredbe; določila, kake naj se vrši v tem oziru kontrola, bodo navedena v poznejših navodilih.

V primerih zadnjega odstavka člena 6. uredbe in pravilnika, v katerih je država kupec, pobirajo državne blagajne v zmislu odstavka 7. člena 10. uredbe — formalno še nadalje 1 % ni davka na poslovni promet za vse sklepe, po-

godbe in račune, datirane do vštetelega dne 30. septembra 1921., t. j. izdajajo priznanice za davek po začasnem finančnem zakonu za leto 1920./1921. (Ur. l. št. 436 iz leta 1920.), in ne za davek na poslovni promet po uredbi z dne 27. junija 1921., da se v nasprotnem primeru dobavitelj ne more izogniti davčni dolžnosti s tem, da bi na podstavi gorenjega člena in odstavka uredbe zahteval povračilo plačanega davka na poslovni promet. Na ta način plačani davek se vknjižuje kakor davek na poslovni promet, dokler generalna direkcija državnega računovodstva ne odredi drugače. V vseh drugih primerih, ko se uveljavlja člen 6., zadnji odstavek, uredbe, pobirajo davčna oblastva davek na poslovni promet od prodajalca, ki je, ako je treba, upravičen s posebno vlogo zahtevati od pristojnega davčnega oblastva posebno potrdilo, da sme zaračunati davek kupcu, kakor to določa uredba.

Ko se uveljavljata prvi in predzadnji odstavek člena 7. uredbe, je postopati v zmislu pravilnika tako-le:

Javne prodaje (licitacije), kolikor se vrše posamezno in ne kot stalno opravilo, je smatrati glede obveznosti prijave za slučajno opravljen promet ter jih je naznaniti s prijavo b).

Za davek jamčita vselej lastnik in prodajalec solidarno; pristojna oblastva, ki izdajajo dovolila za take javne prodaje (licitacije), pa morajo, preden izdajo dovolilo, zahtevati od prosilca dokaz, da je namerjano prodajo prijavil davčnemu oblastvu.

Davčna oblastva smejo vselej, kadar to zahteva državni interes, davek zavarovati (z varščino v višini 2 do 5 % izključne licitacijske cene).

Zavodi, ki se po poklicu bavijo z javno prodajo (zastavljavnice, dražbovalnice), morajo voditi knjigo opravljenega prometa po A ter na tej podstavi plačevati davek.

Ako nastopi inozemec v tuzemstvu kot prodajalec in je za prodajo treba izrečnega dovolila političnih, odnosno policijskih oblastev (na morski obali pristaniških in carinskih), se sme izdati dovolilo šele potem, ko se je predložilo predhodno dokazilo, da se je prodaja prijavila davčnemu oblastvu; ako takega dovolila ni treba, mora lastnik blaga prodajo naznaniti davčnemu oblastvu svojega tuzemskega zastopnika še pred pričetkom prodaje. Davčna oblastva smejo, ako navedeni zastopnik ne nudi zadostnega jamstva, zahtevati v naprej zavarovanje davka na zgoraj označeni način kakor za javne prodaje.

Vselej, kadar je prodajalec, odnosno lastnik, inozemec in se prodaja njegovo blago v tuzemstvu, jamči za davek solidarno tudi kupec, ki se mora ob nakupu uveriti, ali je davek plačan.

Določila glede oprostitev po členu 8. uredbe, osebno točke 2. a), 7. do 12. in 15., se popolnjujejo tako-le:

K točki 2. a), ki v pravilniku jasno in točno določa subjektivno oprostitev poljedelcev, se mora posebno naglašati, da je glavni namen zakona, oprostiti izključno le lastne pridelke poljedelcev. Kar pa proda poljedelec poleg lastnih pridelkov — t. j. kar kupi z namenom, da proda dalje — odnosno vse ono, kar proda in kar ni sestavni del njegovega poljedelstva ali sploh ne izvira iz njegovega lastnega kmetijskega proizvodnje, je zavezano davku na poslovni promet. V tem oziru je v posameznih primerih postopati kakor pri slučajno opravljenem prometu.

Ker je ta oprostitev subjektivna in neposredno vezana na osebo samo in ker imajo poleg tega prodaje po kooperativu (poljedelskih zadrugah, gospodarskih družbah) v glavnem spekulativen namen, da jim bolj ukoriščaajo konjunkturo, je promet teh zadrug zavezan davku na poslovni promet.

Oprostitev po točki 7. in po ostalih točkah, ki taksativno naštevajo objektivne oprostitev stvari, kolikor so te v podjetju izključni predmet prometa, se uveljavljajo tudi subjektivno, t. j. davčna oblastva smejo taka podjetja popolnoma oprostiti dolžnosti, da bi vodila knjigo opravljenega prometa.

Za ostala podjetja, ki prodajajo objektivno oproščene in davku zavezane predmete, velja le objektivna oprostitev.

Ta se uveljavlja tako-le: Vsa taka podjetja vpišujejo v knjigo opravljenega prometa celokupno kosmato izkupilo, pri zaključku trimesečja pa odštejejo od kosmate vsote kosmati znesek objektivno oproščeneh predmetov. Ta se izračuni iz listin o prejemu blaga, iz odstotka dobička pri teh predmetih, odnosno dovoljene provizije. Tako izračunjena vsota se prenese v kupon za izplačilo dav-

ka na poslovni promet. N. pr. trafikantj odštejejo po knjigi, s katero prevzemajo od pristojne monopolne uprave, odnosno od glavne zaloge tobaka, objektivno oproščene predmete.

Osebito se omenja, da se pri določanju, kako naj se taka podjetja obdačijo, t. j. ali naj vodijo knjigo pod A ali a), ni ozirati na ta promet, ampak podjetja se morajo opredeliti po približni oceni ostalega prometa, katerega opravljajo taka mešana podjetja. Za to samostojno odštevanje, odnosno izločanje prometa iz odmerne osnove, veljajo ista formalna in kazenska določila kakor za trošarinske priznanice.

Za mešana podjetja s pretežnim delom prometa objektivno oproščeneh stvari — ako presežajo razmerje 60 % : 40 %, smejo davčna oblastva po svojem preudarku iz tehničnih razlogov izvršiti priredbo na pavšalni način.

Glede oprostitev po točki 12. se posebno poudarja, da velja tudi za proizvode hišne industrije isto načelo kakor za poljedelce — torej le subjektivna oprostitev samih proizvajalcev — če izpolnjujejo ostale pogoje, t. j. če obratujejo le s pomočjo rodbinskih članov. Kot mali obrtniki so oproščeni le oni, ki se bavijo samo s popravili — izdelujejo in predelujejo blago pa samo po naročilu — vendar brez pretežnega sodelovanja kapitala (stalnega in obratnega), t. j. če temelji promet v glavnem na delovni moči, odnosno neposrednjem uveljavljanju obrtniškega znanja, in če so pred vsem izpolnjeni pogoji glede števila pomočnikov in učencev.

K točki 15., ki omenja nadaljnje prenose razkladnic, ladijskih tovornih listov, spremnih listov itd., se pripominja za nasprotni primer izvoza to-le:

Če izvozi poljedelec neposredno sam ali če kupi trgovec blago neposredno od poljedelca in ga sam izvozi, ni ta promet po členu 1., odstavek 3., uredbe zavezan davku na poslovni promet. Če pa denarna podjetja organizirajo ali financirajo izvoz osnovnih proizvodov vseh strok kmetijstva, nastajajo razni primeri, ki jih navaja člen 1. v odstavku 5. pravilnika. Kjer nastopajo ta podjetja ali kot prodajalci ali kot komisionarji, se morajo obdačiti zaradi tega po načinu poslovanja ob vsakem opravljenem prometu.

Razen teh določil so za izvoz še osebno važna določila člena 8., točke 2. a), o osebni oprostivi poljedelcev z ozirom na člen 1., odstavek 3., uredbe po katerem je izvoz oproščen, torej je davku zavezan samo oni promet, ki se med tema dvema mejama opravlja v državi.

Generalna direkcija neposrednih davkov je določila v zmislu člena 9. uredbe in pravilnika pristojnost in področje davčnih oblastev za izvrševanje te uredbe za Slovenijo s Prekmurjem tako-le:

Vse posle po členih 10., 11., 12., 13. in 15. pravilnika izvršujejo davčna oblastva, davčni uradi pa sprejemajo samo plačila po trimesečnih kuponih, plačilnih nalogih in kazenskih razsodilih.

Ocena spada v področje onega organa, ki odmeri pridobnino. Ako so ti organi pridobninske komisije, ne izvrši ocene plenun komisije, nega samo odsek, v katerem je

- 1.) predsednik, odnosno namestnik, pridobninske komisije in nadalje po njegovi izbiri
- 2.) en imenovan in
- 3.) en izvoljen član.

Imenovani član ne sme biti državni uradnik. Ko določa člane odseka, naj se v prvi vrsti ozira na člane, ki bivajo na sedežu ali v neposrednji bližini sedeža davčnega oblastva. V ostalih primerih izvrši oceno pristojno davčno oblastvo. Za ugotovitev davčne osnove pri pavšalni odmeri velja isti postopek.

K členu 10. uredbe in pravilnika se pojasnjuje: Knjigo opravljenega prometa po A morajo voditi vsa ona podjetja in vsi oni obrati, ki so po zakonu zavezani voditi poslovne knjige, kakor tudi vsa ona podjetja in vsi oni obrati, katerih letni promet je v preteklem davčnem letu presežal 1 milijon kron, torej vse protokolirane firme, družbe, zavezane javnemu polaganju računov, in družbe z omejeno zavezo, končno podjetja in obrati, katerih promet je presežal gorenjo mejo.

Knjigo opravljenega prometa po obrazcu a) vodijo vsa ostala podjetja in vsi ostali obrati kakor tudi vsi prosti poklici.

Pavšalno se obdačuje za sedaj samo promet s črnim in rjavim premogom in lignitom, potem promet na podstavi lova in ribje lovi in ves promet ostalih davku zvezanih stvari in storitev na drob-

no. Razen tega se pavšalno obdačujejo tudi vsa ona podjetja, vsi oni obrati in prosti poklici, katerih letni promet ne preseže 40.000 K. Ako je to v prid državi in davčnim zavezancem, smejo davčna oblastva dovoliti pavšalni način obdačitve iz posebno upravičenih razlogov tudi takim davčnim zavezancem, ki so sicer zavezani voditi knjigo opravljenega prometa po a). O tem odločajo in dajo dovolitve ona davčna oblastva, v katerih območje spada dotični davčni zavezanec. Kot posebno upravičene razloge je vpoštevati krajevne prilike, okoliščine in razmere obrata ali podjetja samega, pismenost, t. j. stopnjo izobrazbe davčnega zavezanca, odnosno zastopnika, ki v njegovem imenu vodi obrat ali podjetje. V tem oziru, posebno če gre za cele kategorije, zaslišujejo davčna oblastva posamezne javne in zasebne zastopnike raznih pridobitnih strok, katerih mnenja pa so izključno le informativnega značaja, ter odločajo o prošnjah po svojem preudarku, odnosno po uradnih pripomočkih, ki jih že imajo, odnosno ki si jih pribavijo.

Davek na poslovni promet predpisuje in vknjižuje davčni urad v posebnem registru, odnosno v glavni knjigi; obrazec za te tiskovine sestavi generalna direkcija neposrednih davkov za vse potrebne primere.

Prodajo tiskovin, namenjenih strankam, oskrbujejo davčni uradi. Zasebniki (trafikantj) dobivajo 10 % provizijo za svoj trud.

Davek na poslovni promet se sme plačevati tudi po poštnem čekovnem zavodu tako-le:

Osebe, ki opravijo slučajni promet po členu 4., zadnjem odstavku, morajo vložiti v 14 dneh po opravljenem prometu prijavo; na podstavi te prijave preračunijo 1 % kot davek na poslovni promet in ga plačajo po poštni položnici na kontni račun pristojnega davčnega urada. Poštne položnice se dobivajo pri davčnem uradu. Davčni zavezanec naj pomni na kuponu: «Davek plačal po poštni položnici»; potem pošlje prijavo s kuponom in priznanico vred davčnemu uradu. Davčni urad obdrži došle prijave v evidenci; ko dospe knjižni izpisek z odrezkom poštne položnice, vknjiži dotično plačilo in zaznamuje na prijavi podatke o zaračunu brez podpisa ter odpošlje prijavo s to uradno pripombo davčnemu oblastvu I. stopnje; na prijavi, priklopljeni priznanici, pa potrdi, da je po poštni položnici vplačani znesek prejel in zaračunal; nato vrne davčnemu zavezancu to priznanico. Pri trimesečnih plačilih po poštnem čekovnem zavodu naj davčni zavezanci, ki vodijo knjigo opravljenega prometa po obrazcu A, odnosno a), popolnijo kupon še z opazko kakor zgoraj ter naj ga pošljejo davčnemu uradu. Davčni urad ima došle kupone v evidenci; ko pride knjižni izpisek z odrezkom poštne položnice, vknjiži plačilo v registru in kontira plačilo v glavni knjigi, potrjeno priznanico pa vrne stranki, če ne drugače, po pošti.

Če plača davčni zavezanec trimesečno plačilo za pavšaliran obrat po položnici, pošlje hkratu plačilni nalog davčnemu uradu, davčni urad pa mu, ko zaračuni davek, vrne plačilni nalog s potrdilom o plačani vsoti, eventualno po pošti.

Davek na poslovni promet, plačan neposredno ob izplačilih pri državnih blagajnah, je vknjiževati tako, kakor se je do sedaj vknjiževal davek na poslovni promet po začasnem zakonu o proračunu državnih razhodkov in dohodkov za leta 1920./1921. (Ur. l. št. 436 iz leta 1920.).

Generalna direkcija državnega računovodstva je izdala že dne 21. septembra 1921. pod D. R. št. 135.519 (tukašnji odlok z dne 5. oktobra 1921., št. 2715/4), formalna navodila za vknjiževanje tega davka kot posebnega državnega dohodka. V najkrajšem času popolni ta navodila sporazumno z generalno direkcijo neposrednih davkov glede vknjiževanja 10%nega davka od vrednosti uvoženega luksusnega blaga.

Po zadnjem odstavku splošnih določil za pavšalno plačevanje (člen 10. b pravilnika) morajo davčna oblastva izročati davčnim zavezancem potrdila, da so plačali davek pavšalno, kadar jih rabijo pri državnih blagajnah ob izplačilih za državne nabave. Potrdila se izdajajo z veljavo, omejeno na ono dobo, za katero je dotičnemu zavezancu davek na poslovni promet pavšalno odmerjen.

Ko izroče davčna oblastva omenjena potrdila, opozore davčne zavezance, naj vselej, kadar zahtevajo plačilo svojih računov pri državnih blagajnah, preden izroče račun v likvidacijo pristojnemu državnemu oblastvu, vidno označijo na računu samem: «Davek na poslovni promet plačan pavšalno po potrdilu . . . . . št. . . . .» — Ako pa državna blagajna upravičencu ne izplača računa, ker se bo likvidiral v drugem kraju ali posredno

po pošti, po čeku itd., mora davčni zavezanec, preden predloži račun v likvidacijo, predložiti račun svojemu pristojnemu davčnemu oblastvu s prošnjo, naj potrdi na računu, da plačuje davek na poslovni promet pavšalno. Davčna oblastva morajo na računih davčnih obvezancev, namenjenih za državna oblastva, potrditi pavšalno plačevanje davka kratkim potem in brez vsake takse.

Premogovniki, ki vodijo že po členu 10. b, 1.), natančno evidenco o izkopanih količinah, morajo, ko izročijo kupon ob trimesečju in plačilo davka, predložiti davčnemu oblastvu še poseben izkaz s temi podatki:

- 1.) še neprodane količine ob pričetku trimesečja;
- 2.) izkopane količine v teku trimesečja;
- 3.) prodane količine s ceno in skupno vsoto;
- 4.) neprodani ostanek na koncu trimesečja.

Če ima podjetje več premogovnikov, ki se ukoriščajo na različnih krajih, mora za vsak posamezni kraj voditi knjigo opravljenega prometa po A in odrejeno evidenco o izkopanih količinah.

Posebno se pripominja, da ni premog, ki je na gorenji način pavšalno obdačen, v nadaljnjem prometu do porabe več zavezan davku na poslovni promet.

Kolikor niso za posamezne obveznosti davčnih zavezancev odrejani roki že v uredbi in pravilniku, določa delegacija ministrstva financ te-le roke:

1.) Če ni prodajalec v zmislu določil k členu 7., odstavku 4., pravilnika v 14 dneh prijavi davčnemu oblastvu slučajno opravljenega prometa (člen 4., zadnji odstavek uredbe), je kupec zavezan, najkonec v nadaljnjih treh dneh sam prijavi davčnemu oblastvu slučajno opravljeni promet.

2.) K členu 7., zadnjemu odstavku, pravilnika je dolžan lastnik blaga vsaj tri dni pred pričetkom prodaje naznaniti davčnemu oblastvu svojega tu-zemskega zastopnika.

3.) Splošni poziv, naj davčni zavezanci predložijo prijave po B in glede pavšaliranih obračtov po b), objavijo davčna oblastva dne 1. januarja vsakega leta; rok za vložitev prijav se določa do dne 31ega januarja.

4.) Za morebitne druge pozive, vprašanja itd., ki jih izdajajo davčna oblastva, se določa rok najmanj osem dni.

Kontrola glede davka na poslovni promet se deli na formalno in meritorno.

S formalno kontrolo se prične dne 1. novembra t. l. Obseg pa ji je kontroliranje plačevalcev davka v zgolj formalnem oziru, t. j. ali se vodijo knjige, ali se dnevno vpisujejo določene vsote v dotične kolone in ali je davek za minulo trimesečje vplačan po kuponu.

Ta del kontrole opravljajo na sedežih davčnih oblastev in davčnih uradov oni uradniki teh oblastev in uradov, ki jih določi predstojnik davčnega oblastva, sicer pa davčni izvrševalci in organi finančne kontrole. Po členu 11. uredbe morajo davčna oblastva kontrolnim organom vročiti splošen pismen uradni nalog, s katerim se odreja formalna kontrola.

Ta navodila in pojasnila se objavljajo dodatno k tukajšnjemu razglasu z dne 27. septembra 1921., št. A I 1715/3 iz leta 1921. (Ur. l. 118).

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani,
dne 21. oktobra 1921.

Delegat: dr. Šavnik s. r.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

Preds. 1002/13/21—12.

1672

Razglas.

Notar Ferdo Križan v Murški Soboti je dne 22. oktobra 1921. položil predpisano prisego.

Višje deželno sodišče v Ljubljani,
dne 24. oktobra 1921.

Kavčnik s. r.

Ob 186/20—1.

1614

Oklice.

Marija Schweicer, rojena Borš, šivilja v Dolnji Lendavi, toži Marto Keeskeméthyjevo, rojeno Margitayjevo, v Zalaegerszegu zaradi 200 K. Narok za ustno razpravo se je določil na dan 12. novembra 1921.

ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 22.

Ker so zaprosila za vročitev po madžarskih oblastvih vsekar brezuspešno, se postavlja toženki za skrbnika dr. Karel Šabec, odvetnik v Dolnji Lendavi.

Okrajno sodišče v Lendavi, oddelek II.,
dne 7. oktobra 1921.

A I 166/21—40.

1555

Oklice, s katerim se sključujejo zapuščinski upniki.

Dr. Ivan Oražen, sanitetni šef v Ljubljani, je dne 11. marca 1921. v Ljubljani umrl.

Vsi, ki imajo terjatev do zapuščine, se pozivljejo, naj napovedo in dokažejo svoje terjatve pri tem sodišču dne 15. novembra 1921.

v sobi št. 34 ustno ali pa do tega dne pismeno. Sicer ne bi imeli upniki, ki niso zavarovani z zastavno pravico, nikake nadaljnje pravice do te zapuščine, ako bi zaradi plačila napovedanih terjatev pošla.

Okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek I.,
dne 20. septembra 1921.

T 8/21—4.

1653

Amortizacija.

Na predlog Mihaela Piškurja, posestnika na Škrjančem št. 4 pri Višnji gori, se uvaja postopanje za amortizacijo nastopnih priznanc, ki sta bili predlagatelju baje ukradeni: Priznanica serija 092 št. 05.273, glaseča se na ime: Josipina Piškur na Škrjančem št. 4, v nominalni vrednosti 2000 K in priznanica serija 092 št. 05.274, glaseča se na ime: Mihael Piškur na Škrjančem št. 4 v vrednosti 308 K.

Imetnik teh priznanc se pozivlje, naj uveljavi svoje pravice tekom šestih mesecev, ker bi sicer po tem roku te priznanci izgubili svojo moč.

Okrožno sodišče v Novem mestu, oddelek I.,
dne 20. oktobra 1921.

Ne I 536/21—1.

Proglasitve za mrtve.

1638

Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglasi spodaj navedeni pogrešanci za mrtve, ker se more o njih po § 1. cesarske naredbe z dne 31. marca 1918., drž. zak. št. 128, domnevati, da so umrli. Vsakdo, ki bi kaj vedel o kateremkoli teh pogrešancev, naj to izporoči sodišču ali pa skrbniku. Pogrešance same pa pozivlje sodišče, naj se zglase pri njem, ako še žive, ali naj mu dajo to kako drugače na znanje.

Ime in rojstni dan, stan in zadnje bivališče pogrešancev	Bistvene okolnosti, na katero se opira predlog	Proglasitev za mrtvega predlaga	Ime in bivališče skrbnika, ki je bil posavljen pogrešancu	Dan in opr. št. oklica	Oklicni rok poteče dne
Mihael Samec, rojen leta 1885., rudar v Trbovljah.	Odšel ob splošni mobilizaciji k 17. pehotnemu polku v Ljubljano ter zadnjič pisal iz Ljubljane jeseni leta 1914.	Žena Marija Samec.	—	23. 9. 1921.; T I 109/21—3.	1. maja 1922.
Ludovik Šlander, rojen dne 23. junija 1891., posestnikov sin v Lembergu št. 6.	Odšel leta 1913. k 5. dragonskemu polku v Maribor ter pršel leta 1916. v rusko ujetništvo; od takrat ni več glasu o njem.	Oče France Šlander.	—	26. 9. 1921.; T I 128/21—2.	1. maja 1922.
Mihael Golouh, rojen dne 22. septembra 1883. v Marnem, pristojen v Sv. Kristof, okraj Lašao.	Odšel ob splošni mobilizaciji leta 1914. k 87. pehotnemu polku, bil na ruskem bojišču ujet ter zadnjič pisal iz Sibirije meseca marca 1917.	Svak Anton Golouh, rudar v Doju št. 35.	—	30. 9. 1921.; T I 140/21—2.	1. maja 1922.
Janez Ramšak, rojen dne 9. oktobra 1896. v Delu, okraj Laško, stanujoč v Hrastrniku.	Odšel dne 15. decembra 1915. k 87. pehotnemu polku v Celje ter zadnjič pisal iz Bukovine meseca julija 1917.	Brat Rudolf Ramšak, rudar v Hrastrniku št. 135.	—	25. 9. 1921.; T I 141/21—2.	1. maja 1922.
Janez Preložnik, rojen dne 16. novembra 1880., cimbarniški delavec v Zadobrovi št. 30, Celje.	Odšel ob splošni mobilizaciji v Puč ter zadnjič pisal z italjanskega bojišča pri brzozavnem brigadnem oddelku 216, vojna posta 408 Baje padel leta 1917.	Žena Roza Preložnik.	J. Kolšek, avskultant okrajnega sodišča v Celju.	26. 9. 1921.; T I 142/21—2.	1. maja 1922.
Mihael Bogolin, rojen dne 19. aprila 1865., posestnik v Libnem pri Vidmu.	Odšel leta 1906. v Ameriko; že od leta 1909. ni več glasu o njem.	Franc Bogolin, posestnikov sin v Libnem.	—	4. 10. 1921.; T I 146/21—2.	1. maja 1922.
Janez Gervol, rojen dne 16. maja 1887., posestnik v Solčavi.	Odšel ob splošni mobilizaciji leta 1914. s 26im domobranskim pehotnim polkom v Galicijo ter zadnjič pisal odtod dne 22. avgusta 1914.; baje padel dne 28. avgusta 1914. v bitki pri Lwówu.	Žena Angela Gervol.	Dr. Milko Hrašovec, odvetnik v Celju.	15. 10. 1921.; T I 148/21—2.	1. junija 1922.
Anton Borovnik, rojen dne 15. januarja 1886., rudar v Saleku št. 6 pri Velenju.	Odrinil ob splošni mobilizaciji leta 1914. s 87. pehotnim polkom na bojišče v Galicijo, odkoder se ni več oglašil.	Žena Franciška Borovnik, nejemnica v Stari vasi št. 25.	—	18. 10. 1921.; T I 151/21—2.	1. junija 1922.
Ignacij Potočnik, rojen dne 1. februarja 1857., posestnik v Tiroseku.	Odšel pred 36 leti v Ameriko; že 30 let ni več glasu o njem.	Hči Genovefa Grudnik, posestnica v Tiroseku.	—	20. 10. 1921.; T I 152/21—2.	1. decembra 1922.

E 125/21—8.

1645

Dražbeni oklice.

Dne 26. novembra 1921. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba zemljiše vl. št. 13 in 16 davčne občine rečiške, sestojeh iz pritlične hiše št. 8, stavbne parcele 58 z gospodarskim poslopjem, vrta parc. 989/2 z 1/3 deležem pri vl. št. 90 davčne občine poljanske, njive parc. 104 in 105, pašnika parc. 1048/1 in vrta parc. 1048/2 v cenilni vrednosti 28.405 K 74 v.

Priteklin ni.

Najmanjši ponudek: 18.937 K 16 v.

Pravice, ki ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje na dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer se ne bi mogle več uveljavljati glede nepremičnine same.

Drugače se opozarja na dražbeni oklice na sodni deski podpisanega sodišča.

Okrajno sodišče v Gornjem gradu,
dne 15. oktobra 1921.

Št. 153/21. preds.

1660 3—2

Razglas.

Pri podpisnem uradu se oddasta:

1.) Mesto uradnega predstojnika.

Prosilci morajo izkazati, da so prebili vse tri jurišne izpite in da imajo primerno, bodisi administrativno, bodisi sodno, odvetniško ali slično juridično prakso.

2.) Mesto stavbnega inženjerja.

Prošnje naj se vložijo do dne

10. novembra 1921.

Službeni prejemi in razmerje po dogovoru.

Mestni magistrat celjski,
dne 20. oktobra 1921.

Zupan: dr. Juro Hrašovec s. r.